

ҮЧ ТАРАПТУУ КЕЛШИМ (АТА-ЭНЕ-ОКУУЧУ-МУГАЛИМ)

Үч тараптуу келишим (ата-эне—окуучу—мугалым)

Орто-Сүү айылы

Аскер үзүлү Нурлан атындагы атындагы орто мектеби

2021-2022 — окуу жылы

Аскер үзүлү Нурлан атындагы орто мектеби, класс жетекчи - биринчи тарап, мектептин ата-энелери - экинчи тарап, мектептин окуучулары үчүнчү тарап болуп келишим түзүшөт.

Жалпы жобо:

- 1.Келишим түзгөн 3 тарап тен өз ишин жүргүзүүтө КРнын Мыйзамдарын окутуу-тарбиялоого байланыштуу нормативдик укуктук актыларды, жалпы билим берүүчү мектептер жөнүндөгү жобону түзүлгөн келишимдерди жана мектептин Уставын жетекчиликке алат.
 - 2.Мектеп, ата-эне, окуучулар ортосундагы мамиле түзүлгөн келишимдин негизинде КРнын мыйзамдарынын чегинде аныкталат Окуучулар менен атардын ата-энелеринин ортосундагы мамиле Уставтын негизинде жөнө салынат.
 - 3.Мектеп, ата-энелер, окуучулар тарабынан түзүлгөн келишим бузулса, өздөрүнө тиешелүү мыйзам чегинде жооп берет.
 - 4.Келишим үч жылдык мөөнөткө чейин иштейт.
 - 5.Келишим 02.09.20 күчүнө кирет.
 - 6.Тараптар келишимди милдеттүү түрдө аткарууга милдеттүү.
- Тараптардын укуктары жана милдеттери.**
- 1-тарап. Аскер үзүлү Нурлан атындагы орто мектеп төмөндөгүдөй укуктарга жана милдеттерге ээ.
1.Баалдар ата-энелер жана атарды алмаштыруучу адамдар үчүн жергиликтүү билим берүү мекемелеринде көрүнөө жерлерге устакдарын, ички тартип эрежелеринин тексттерин, ал уюмдардын ишин көзөмөлдөөчү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын тизмеси атар менен байланышуунун жолдоруна көрсөтүү менен илинини коюлат.
 - 2.Мектеп өз ишинде баалдардын укуктарын эркиндиктерин жана мыйзамдуу талаптарын чектөөгө жол берибейт.
 - 3.Бааланын мамлекеттик билим берүү мекемесине кирүүсүнө мыйзамда каралбаган чектөөлөргө жол берибейт.

4. Мектеп ачсадай же матерналдык кандайдыр бир жыйымдарды, акындарды мажбурлап алууга жол берибейт.

5. Мектеп басшыргоону жана эриндиктерин окуучулардын калдыр-баркын эске алуу менен тарбиялык мунөздөмө менен чараларды кылду менен гана тартыпты кадыс кылат.

Мүгалим аткарууга милдету жана уккуктуу

1. Окуучуларга убагы менен билим берүүтө.

2. Ички тартып эрежелерин үйрөтүү жана анын аткарылышын дайыма көзөмөлдөө.

3. Окуучулардын сабака окуу куралдарын толук алып келүүсүн жана окуучулук форма менен кечикпей келүүсүн талап кылдууга.

4. Сабак учурундагы окуучунун жүрүш-турушуна, тартыбине, тазалыгына жана коопсуздугуна жооп берет.

5. Мүгалим КРнын мыйзамдарына ылайык өз уккуктарын коргоого уккуктуу.

2-тартип Аскер үүлү Нуртанатындагы орто мектебинин окуучулары төмөндөгүдөй уккуктарга жана милдеттерге ээ:

1. Ар бир бала маллекеттик билим берүү мекемесеринде акысыз мектептик билим алууга уккуктуу.

2. Маллекеттик баштагыч, жашы жана негизги билим алууга милдеттуулугун, акысыздыгын жана жеткиликтүүлүгүн ошондой эле КРнын мыйзамдарына ылайык жашы орто билим берүү акысыздыгын көпийдейт.

3. Окуучулардын расмасына, улутуна, социалдык абалына карабай тен уккуктуу мамиле кылынат.

4. Ар бир КРнын жараны баштагыч, жашы жана негизги билим алууга милдеттуу.

5. Окуучулардын бири-бирине устөмдүк, зордук-зомбулук кылууусуна тыюу салынат жана жол берибейт.

6. Окуучуларга наркотиккелик, таскокоманиялык, жардыргыч, заттарды мектепке алып келүүтө жана пайдаланууга тыюу салынат

7. Окуучуларга окуу куралдарынан башка курагы-жарактарды алып жүрүүтө, мектепке баядуу буюмдарды алып келүүтө тыюу салынат

8. Ар бир мектеп окуучусу мектептин Уставында белгиленген жүрүш түрүш эрежелерин так аткарууга милдеттуу.

9. Мектеп тарабынан таптан кылынган форманы кийүүтө, окуу куралдарын толук алып келүүтө, сабакка катышууга, тапшырманы өз убагында аткарууга милдеттүү.

10. Спирт ичимликтерин алып келүүтө, ичүүтө, тамеки тартууга тыюу салынат.

11. Коркутуп, үркүтүү максатында зордук-зомбулук кылдууга, күч колдонууга тыюу салынат.

12. Сабак учурунда мугалимге тоскоол болууга, сабактан качууга, себепсиз калууга, кечигип келүүтө тыюу салынат.

13. Сабак учурунда сабакты таштап кетүүтө, мечитке барууга, жеке жумуштары менен кетүүтө тыюу салынат.

14. Мектептеги инвентарларды, буюмдарды талкалап, бүлдүрүүтө, эмеректерге жана жабдууларга жазууга тыюу салынат.

15. Окуучу тарабынан келишим бузулса биринчи жолкуда эскертүү, экинчисинде мектептин каттоосуна алынат, үчүнчүсүндө КДД жана ИДНге сунушталат.

3-тарап Аскер үчүчү Нурлан атындагы орто мектебинин окуучуларынын ата-эnelери төмөндөгүдөй милдеттерге жана үкүктарга ээ.

1. Ата-эnelер жана агарды алмаштыруучу адамдар баланын толуккандуу өсүүсүнө, тарбиялануусуна, билим алуусуна, ден-соолугунун чыңдалышына, үй-бүлөдө жана коомдо өз алдынча жашоого даярдануусуна зарыл шарттарды түзүүтө милдеттүү. Ата-эnelердин экөө тең же аларды алмаштырган адамдар баланын тарбиялануусуна, тийиштүү түрдө багыт алуусу, материалдык жактан жана турак-жай менен камсыз болуусу үчүн кам көрүүтө милдеттүү.

2. Ата-эnelер жана аларды алмаштыруучу адамдар баланы тарбиялоого, алардын билим алуусуна кам көрүүтө, баланын жаш кырагына жондөмүнө жараша анын аракеттерин башкарууга үкүктүү жана милдеттүү.

3. Ата-эnelер балдарынын сабактан кийинки учурдагы иш аракеттерин көзөмөлдөөгө жана жооп берүүтө милдеттүү.

4. Мектептин уставын аткарууга милдеттүү.

5. Ата-эnelер чогултушуна катышууга, баланын мектептеги жүрүм-туруму, өздөштүрүүсү тууралуу маалымат алып турууга милдеттүү.

6. Баланын билим алуусун көзөмөл кылдууга, мектепке уюлдук чөнтөк телефон бербөөгө милдеттүү. Эгерде чөнтөк телефону менен келсе мугалим мектеп администратсиясы алып алууга үкүктүү.

7. Сабактан каттырбай жиберип турууга милдеттүү.

8. Баласы же кызы 3 күндөн ашык сабак калтырса мектептин директоруна арыз менен олуттуу себепти тастыктоого милдеттүү.

9. Ата-эңелерге жалпы билим берүү процессинин бардык катышуучуларына туура эмес, этикага ылайык келбеген лексиканы колдонууга тыюу салынат.
10. Ата-эңелерге өзү билгендик кылып, мектепте тартип бузган окуучу же зомбулук жасоого шектүү деп эсептелген окуучу менен терештирүү иштерин жүргүзүүгө тыюу салынат.
11. Мектепте коомдук иштерге эмгекке тарбиялоо максатында ишембиликтерге катыштырууга милдеттүү.
12. Баганын сабактан кийинки коопсуздугуна ата-эне жооп берүүгө милдеттүү.
13. Баганын кечки убакта мечитке баруусуна, көчөдө жүрүүсүнө, мыйзамдан тышкары иш аракеттерине ата-эне жооп берүүгө милдеттүү.
14. Мектептин мүлкүн бүлдүрсө, сындырса, окуу китептерин жоготсо буюмдун наркын төлөөгө милдеттүү.
15. Башка баганы үйүндө ата-энесинин уруксатысыз эмгекке эжпугатайдылоого тыюу салынат.

Эпигемиялык кырдаалга байланыштуу төмөндөгүдөй келишим түзүлдү.

1. Келишимдин негизи

1.1. Ктасс жетекчисинин милдеттери:

- Окуучуларга окутуу кызматын көрсөтөт жана окуучунун сабакка катышуусун, окуу куралдары менен камсыз болуусун, окуучунун тазагыын талап кылат.
- Окуу каражаттары менен камсыздайт.
- Жүтүшсүздандыруучу каражаттар менен күнүмдүк жууп-тазалоо иштерин көзөмөлдөйт.
- Сабактарды ийкемдүү графиканын негизинде атайын жадыбал менен өтөт.
- Сабактардын жадыбалы менен тааныштырып, графикага ата-эңелерге кабарлап турат.
- Окуучулардын жеке коргонуучу каражаттарын (кол кап, беткап, антисептик, бир жолу колдонуучу жүз аарчы (салфетка)) жана аралыкты сактоону талап кылат.
- Окуучулардын дене табын өлчөө менен кабыл алат жана ден соолугуна көзөмөл жүргүзөт.
- Эгерде окуучуда кандайдыр бир өзгөрүү болсо, мектептин мейданына, ата-энесине же багуучусуна кабартайт.
- Кабинеттин ичин мезгил-мезгили менен желдетип турат.
- Кабинеттин ичинде термператураны өлчөөчү приборду (Термометр), атайын даяр кутучасын даярдайт.
- Ар бир баганын жанында кайнатылган суунун болушун камсыздайт.

- Кабинеттин кире беришине атайын жүгүшсүздандыруучу каражат күчөлгөн дозатордун болушун көзөмөлдөйт.
- Окуучулардын окуу китептеринин окуу куралдарынын таза сакталышын талап кылат.
- Окуучулардын класстан тышкаркы иш чараларга, коомдук иштерге катышуусун көзөмөлдөгө алат.

1.2. Ага-энесинин (багуучусунун) милдеттери:

1. Бардык	үй-бүлө	мүчөлөрүнүн	өздүк	гигиенасын	сактоону, тиричилик	жугуучтарын
колдонуп, столдордун, эшиктердин, отуруучулардын гаджеттердин ж.б. узгүтүккүсү дезинфекциялоосун камсыздандызыдар.						

2. Дайымы балдарды колду самындап жууганга же антисептикти колдонууга үйрөтүүнүздөр.
3. Белокторго, витаминдерге жана минералдарга бай тамак-аштарды керектөө менен, дени сак, режимди сактанызыдар.
4. Керексиз саякаттоолордон жана эл көп жүргөн жерлерге баруудан алыс болуңузыдар, ошондо сиздер ооруп калуу шартын азайтасызыдар.
5. Мумкун болсо балдарыңыздарды мектепке менчик унаа менен алып келип алып кетиниздер.
6. Ооруну азайтуу үчүн медициналык маскаларды кийиниздер же башка колдо баркаражаттарды колдонуңузыдар.

— курч респиратордук вирустук инфекциялардын көбөйүү мезгилинде эл көп жүргөн жерлерге барганда, коомдук транспортто жүргөндө;

— курч респиратордук вирустук инфекциянын белгилери бар адамдар менен байланышканда;

— аба аркылуу башка инфекцияларды жуктуруп алуу коркунучунда;

7. Жөтөлүү чүчкүрүү учурунда оозду жана бир жолу колдонулуучу салфетка менен тосуп, аларды колдонуудан кийин таштап салыңыздар.

8. Мектепке барганда социалдык аралыкты (1,5-2) сактанызыдар.

9. Мугалимге балдардын ден-соолугу жөнүндө маалымат берүүнү унутпанызыдар.

1.3. Окуучулардын милдеттери:

Өзүңдү жана башкаларды коргоо үчүн төмөнкүлөрдү аткаруу зарыл:

1. Досторундан алыста бол 1,5 метр аралыкты сакта.

2. Колунду самындап жуу жана антисептикти колдон.
3. Бир жолку масканы колдон.
4. Жөтөлгөндө же чүчкүргөндө оозунду чыканак же салфетка менен жаап колдонулган салфетканы таштандыга ыргытып, колунду жуу.
5. Эл көп чогулган жерлерден алыс бол.
6. Инфекциялык оорулардын таралышына жол бербөө үчүн бир жолу колдонулуучу жеке буюмдарды колдонуу керек.
7. Инфекциялык оорулардын таралышына жол бербөө үчүн дааратканадан чыккандан кийин сөзсүз түрдө колунду самындап жуу.
8. Инфекциялык оорулардын таралышына жол бербөө үчүн тамактанууга чейин, тамактангандан кийин, сөзсүз түрдө колунду самындап жуу.

1.3 Келишимдин тартыбы:

- 2.1. Бул келишим шарттары эки тараптардын макулдугу менен өзгөрүлүшү мүмкүн, ал жөнүндө келишимге тиркеме катары протокол түзүлөт.
- 2.2. Келишим кол коюлган учурдан баштап, күчүнө кирет жана тараптар милдеттерин аткарыш бүткөнгө чейин күчүндө болот, же тараптардын макулдашуусуна ылайык мөөнөтүнөн жокко чыгарылыш мүмкүн.

Окуучунун ата-энеси (багуучусу): _____

Окуучу: _____

Колу: _____

Класс жетекчиси: _____

Ата-энелик укуктар жана милдеттер – ата-энелердин балдарын эресеге жеткиче тарбиялап, укуктары жана милдеттери. Алар КРнын Конституциясында жана үй-бүлө кодексинде көрсөтүлгөн. Ата-энелик укуктар баланын төрөлүшүн жарандык абалдын актыларын каттоо органдарында күбөлөндүрүлгөн документтерге негизделет. Ата-эне өз ара никеде тургандыгына же ажырашкандыгына карабастан, балдарына карата бирдей укукка ээ болуп, бирдей милдетти аткарат. Алар тарбиялоого байланышкан маселелерди өз ара макулдашып чечет, ата-энедин ортосунда чыккан талаштар өздөрүнүн катышуусу менен атайын органдарда чечилет. Ата-эне ажырашканда бала алардын кимсинде калышын өздөрүнчө чече албаса, бул маселени баланын мүдөөсүн көздөө менен сот чечет. Бөлөк жашаган ата же эне баланы тарбиялоого катышууга милдеттүү, ошондой эле бала менен жолугуп турууга укуктуу. Ата-эне балдарын мектепке берүүгө милдеттүү. Мыйзамда ата-энедин укуктарын коргоо жаты да каралган: эресеге жете элек балдарды мыйзамга же соттун чечимине карабастан, бербей кармап турган адамдан аны берүүнү талап кылууга укуктуу. Ата-эне эресеге жете элек, ошондой эле эресеге жеткен, бирок эмгекке жараксыз балдары үчүн кам көрүүгө милдеттүү. Балдарын тарбиялоо боюнча өз милдеттерин аткарбай койгон ата-энеге (же алардын бирине) ата-энелик укуктардан ажыратуу чарасы колдонулушу мүмкүн, бирок бул аларды балдар үчүн кам көрүү милдетинен бошотпойт. Ата-эне ата-энелик укуктарын калыбына келтирүүнү талап кылууга акылуу, бул маселе баланын кызыкчылыгын көздөө менен сот тартибинде чечилет.

Мектеп төмөндөгүдөй график менен иштейт:

1-көзөмөт үчүн

1 смена 8⁰⁰ – 13⁰⁰

Окуу жылынын узактыгы майрам жана каникул күндөрүн эсептебегенде 1-класстарда 33 окуу жумасын, 2-4-класстарда 34 окуу жумасын, 5-11-класстарда экзамендик учурду эске алуу менен 34–36 га чейин окуу жумасын түзөт.

1-класстарда сабактан узактыгы 40 минута, 2-11-класстарда 45 минутаны түзөт.

1-11-класстар үчүн жумасына 5 күндүк иш тартиби бекитилген.

Талаптардын милдеттери

Мектептин милдеттери:

1. Окуучунун интеллектуалдык, нравалык, эмоционалдык жана физикалык өнүгүшүнө жагымдуу шарттарды түзөт жана анын жөндөмүн ар тараптуу өнүктүрөт.
2. Окуучунун эркиндигин жана укугун коргоо кепилдигин алат.
3. Окуучунун окуу процесси учурунда ден соолугу жана өмүрүнө жана көрсөтүлгөн санитардык гигиеналык ченемдердин, талаптардын, эрежелердин сакталышына жооп берет
4. 1-11-класстардын окуучуларынын мамлекеттик билим берүү стандартындагы ар бир предметтер боюнча окуу планынын чегинде акысыз билим алуусуна кепилдик берет.
5. Окуу планы, жүгүртмө, билим берүү программалары, окуу китептери менен окуу процесстерин уюштурууга милдеттүү.
6. Кошумча билим берүү кызматтарын; ийримдерди, психологоялык жардамдарды көрсөтөт.
7. Ата энегерге (закондуу өкүлдөргө) балдарды окутуу жана тарбиялоо боюнча жардам көрсөтөт.
8. Окуучуларга социалдык жардам жана өз убагында ар кандай конфликттик абалдарда жардам көрсөтөт
9. Окуучулардын сабактардан жетишүүсү, билим берүү процессинин жүрүшү жана мазмуну менен ата энегерге таанышууга мүмкүнчүлүк берүү
10. КР мыйзамдарына ылайык аз камсыз болгон үй бүлөлөрдүн балдарына мектеп мүмкүнчүлүккө жараша жардам көрсөтө алат.
11. Мектеп администрациясы, мугалимдер, класс жетекчилер ИДН менен биргеликте рейдке чыгышат.

Ата энинин милдети

1. Мектептин Уставында жазылган талаптарды жана мектептин ички тартип эрежесин сактайт.
2. 1-класстарды ата-эне өзү алып келип, өзү алып кетет
3. Окуучуну сабакка кечиктирбей алып келет
4. Баланын мектептен сырткары убактагы коопсуздугу ата энегерге милдеттендирилет
5. Окуучу сабакка келбей калган учурда мектепке келип класс жетекчиге же мектеп администрациясына жазуу жүзүндө билдирет.
6. Окуучунун дайыма мектеп формасы менен келүүсүн камсыздайт.
7. Окуучунун ийгиликтүү билим тарбия алуусу үчүн керектүү окуу куралдары жана дене тарбия сабагында спорттук форма менен камсыз кылат.

8. Мектеп менен биргеликте баланын сабактагы жетишүүсүн көзөмөлдөө үчүн күн сайын күндөлүктөрүн текшерип жуманын аягында кол коет.
9. Ата энелер чогулушуна жана окуучунун окуу тарбия маселелери боюнча жекече аңгемелешүү үчүн класс жетекчи, мектеп администрациясы чакырган учурда мектепке келет
10. Мугалимдер жана балдар менен баарлашууда этикалык моралдык ченемдерди сактайт.
11. Окуучунун күнөөсү менен мектептин мүлкүнө зыян келтирилген учурда мектептин ички тартип эрежесине ылайык келтирилген зыяната эне тарабынан калыбына келтирилет.
12. Жашаган жери боюнча дареге жана телефону өзгөргөн учурда өз убагында класс жетекчиге билдирет.
13. Кечки саат 22⁰⁰ кийин эшке чыгарбоого милдеттүү.
14. Чет өлкөгө кетип жаткан учурда балдардын туугандарыныкына таштап кетсе, баласынын коопсуздугун, бардык укуктарын сактоо милдети талышкан кишиге милдеттендирилет. Балдардын жоопкерчилигин өз мойнуна алган адам ата-эне менен бирге нотариустан күбөлөндүрүлгөн тил кат талшырат. Бул учурда келишим ата-эненин ордун баскан адам менен түзүлөт.

Тараттардын укуктары

Мектептин укугу:

1. Мектептин өнүктүрүү программасын, билим берүүнүн мазмунун, формасын, методдун аныктап, окуу планын корректирлеп, окуу программасын жана окуу китептерин тандайт.
2. Мектептин Уставына ылайык иштөө режимин аныктайт (каникулдардын мөөнөтү, сабактардын жүргүзмөсү, нөөмөттөрүн)
3. Окуучунун сабак калтыргандыгына карабастан, окуу жүктөмүнүн толук көлөмдө аткарылышын талап кылат.
4. Мектептин Уставынын негизинде тартип бузган учурда дисциплинардык жаза колдонот жана керектүү учурда сыйлайт.
5. Сабактан себепсиз көп калганда, үй бүлөлүк зордук зомбулукка кабылганда, кароосуз калганда, турмуш шарты оорлогондо, одоно тартип бузганда жашы жете элек өспүрүмдөр менен иштөө комиссиясына кайрыла алат

Ата эненин укугу

1. Уставга ылайык мектеп турмушундагы ар кандай иш чараларга активдүү катыша алат
2. Кошумча билим берүү кызматтарын уюштурууда жана билим берүү процессине тиешелүү өзгөртүү киргизүүдө өз сунуштарын бере алат.
3. Мектеп администрациясынын уруксаты менен сабакка катыша алат.
4. Ар кандай конфликттерди сүйлөшүү жолу менен чечүүдө класс жетекчинин, мугалимдин, мектеп администрациясынын иш аракетине жана чечимине макул болгон учурда Укук бузууларды алдын алуу кенешине кайрыла алат.